

Sau 10 năm, ĐTC Phanxicô vẫn còn ngổn ngang với nhiều việc cần giải quyết

Thanh Quảng sdb

Đức Thánh Cha Phanxicô đã 86 tuổi, nhưng vẫn còn những dự án mà ngài hy vọng sẽ hoàn thành.

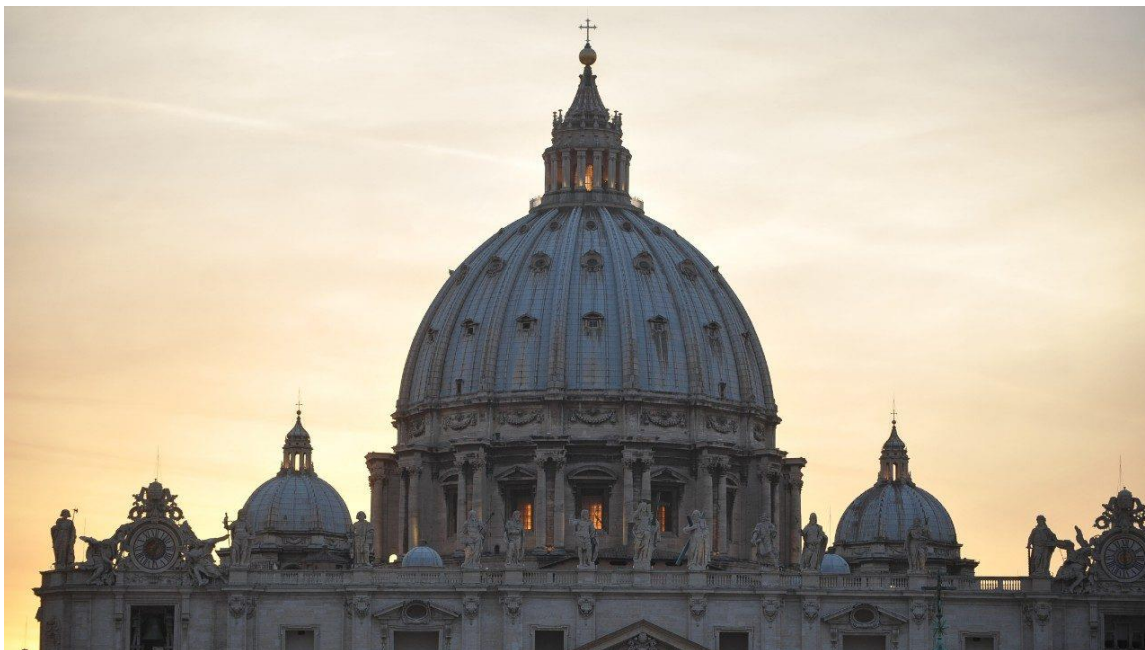
Sau 10 năm trị vì, Đức Thánh Cha Phanxicô đã thực hiện một số cải cách. Nhưng ở tuổi 86, vị Giáo hoàng Nam Mỹ đầu tiên này vẫn tìm cách hoàn thành một số dự án mà chúng ta có thể liệt kê 10 dự án.

1. Thượng Hội đồng về tính đồng nghị

Thượng Hội đồng về tính đồng nghị – mà Đức Hồng y Jean-Claude Hollerich, phụ trách, gọi là “Thượng hội đồng về tương lai của Giáo hội” – được kỳ vọng sẽ là dấu ấn của một triều đại Đức Phanxicô trong đó nhiều cánh cửa đã được mở ra, nhưng công việc vẫn còn đang dang dở. Tại Rôma, các cuộc họp thượng hội đồng vào tháng 10 năm 2023 và 2024 sẽ là những bước quan trọng trong việc thực hiện Công đồng Vatican II và phát triển một nền văn hóa hợp tác năng động hơn giữa giáo sĩ và giáo dân. Sau đó, ĐTC có thể ban hành một Tông huấn về những cải cách, tổ chức lại guồng máy Giáo hội.

2. Cải cách Giáo triều Rôma

Việc thực hiện cụ thể Tông hiến Praedicate Evangelium về tổ chức Giáo triều Rôma là một nhiệm vụ chính đối với Đức Phanxicô, hay rất có thể là của vị kế nhiệm ngài. Việc viết lại các quy chế, quy định và sơ đồ tổ chức của mỗi bộ có thể mất vài tháng, nếu không muốn nói là nhiều năm, với một nền văn hóa làm việc mới có thể gây ra một số căng thẳng, đặc biệt là về các hợp đồng có thời hạn cho nhân viên mới. Việc đảm nhận trách nhiệm của người giáo dân sẽ được thể hiện qua việc bổ nhiệm một phụ nữ đứng đầu một thánh bộ. Một giả thuyết hợp lý sẽ là việc thăng chức cho một trong hai thứ trưởng, Gabriella Gambino hoặc Linda Ghisoni, làm Chủ tịch Bộ Giáo dân, Gia đình và Sự sống. Việc này có thể xảy ra sau Đại Hội Giới Trẻ Thế Giới (WYD) ở Lisbon. Chủ tịch hiện nay là Hồng y người Mỹ Kevin Farrell, đã vượt quá tuổi hưu mà Ngài có thể kết thúc vào mùa thu năm 2022.

3. Những chuyến Tông du đã hứa

Khi Đức Thánh Cha thứ 266 kỷ niệm 10 năm triều đại Giáo hoàng, Ngài đã thực hiện khoảng 40 chuyến tông du, nhưng các kế hoạch tông du khác vẫn còn trong danh sách đợi chờ. Hai điểm đến đã được xác định: Hungary, từ ngày 28 đến ngày 30 tháng 4, và Bồ Đào Nha, vào tháng 8 tới cho Ngày Giới trẻ Thế giới ở Lisbon. Đức Thánh Cha cho

biết ngài sẽ viếng thăm Marseille – mặc dù không phải là chuyến tông du cấp nhà nước tới Pháp – vào tháng 9 năm 2023, trong một chuyến đi có thể bao gồm cả Mông Cổ.

Một số chuyến tông du đang bị hoãn, chẳng hạn như đi Lebanon, nơi chuyến đi được lên kế hoạch vào tháng 6 năm 2022 nhưng sau đó bị hủy vào phút chót và chuyến đi Đông Nam Á (Đông Timor, Papua New Guinea và Indonesia), đã được lên kế hoạch vào tháng 9 năm 2020 nhưng bị hủy do đại dịch. Đức Thánh Cha cũng cho biết ngài đang nghĩ đến việc đi Ấn Độ vào năm 2024 và Thổ Nhĩ Kỳ vào năm 2025 để kỷ niệm 1.700 năm Công đồng Nicaea đầu tiên. ĐTC cũng hứa hẹn trước những lời mời từ Croatia và Montenegro. Ngoài ra, ĐTC muốn thực hiện các chuyến tông du đến Ukraine và Nga, cũng như đến Bắc Triều Tiên, nhưng những chuyến đi này rất khó thực hiện.

4. Khủng hoảng với Moscow

Dù có những khó chịu sâu sắc từ Ukraine và ở một số quốc gia trực tiếp bị đe dọa từ Moscow, chẳng hạn như Ba Lan, thì Đức Thánh Cha Phanxicô vẫn muốn duy trì việc thăm viếng thân tình với Nga bất chấp cuộc tấn công của Vladimir Putin nhằm vào nước láng giềng của mình. Chính sách ngoại giao của Đức Thánh Cha đã duy trì liên lạc với nhà nước Nga, và nó sẽ tiếp tục, cho dù nó mong manh, vì Rome chưa bao giờ chủ động cắt đứt quan hệ ngoại giao với bất kỳ ai. Việc đối thoại khác, có lẽ còn phức tạp hơn, ở cấp độ đối thoại đại kết với Tòa Thượng Phụ Mátxcova. Sự liên kết của Thượng phụ Kirill với Điện Kremlin đã gây khó khăn cho việc thương thảo này của Vatican. Chuyến đi của Đức Thánh Cha đến Hungary, từ ngày 28 đến ngày 30 tháng 4, có thể là cơ hội để nối kết lại với Chính thống giáo Nga.

5. Con đường Công nghị Đức

Trong Thư của Đức Thánh Cha gửi Dân Chúa Đức Hành hương vào năm 2019, Đức Thánh Cha Phanxicô đã khuyến khích tiến trình do hàng giám mục Đức khởi xướng để chống lại cuộc khủng hoảng trong Giáo hội Công giáo, đặc biệt là cuộc khủng hoảng lạm dụng. Trong khi Ngài đã nhiều lần chỉ trích đường hướng được thực hiện theo cách thức công nghị, ĐTC chưa bao giờ bình luận trực tiếp về các đề xuất cải cách được Giáo hội Đức đề xuất, không giống như bộ máy giáo triều của ĐTC đã nhiều lần đối đầu với các giám mục Đức. Khi quá trình thượng hội đồng kết thúc vào ngày 11 tháng 3, Đức Thánh Cha dùng quyền để phán quyết, nhưng không ai biết ĐTC sẽ phản ứng ra sao. Ngài có thể dừng các dự án khác nhau; Hay ngài sẽ cho phép các giám mục Đức tự do hành động, có nguy cơ gây sốc cho một thánh bộ đáng kể của Giáo hội Công giáo? Hay ngài sẽ thành công trong việc ngăn cản các giám mục Đức đưa ra một kết luận về những vấn đề gây tranh cãi nhất? Nhiệm vụ có vẻ tế nhị, hơn nữa vì bất kỳ sự can thiệp nào từ phía ĐTC có thể làm tổn hại đến uy tín của Thượng Hội đồng tương lai của Giáo hội, hiện đang được tiến hành.

6. Tòa nhà London

Vụ bê bối tài chính lớn của triều đại Đức Thánh Cha, cái gọi là “vụ làm ăn ở London”, bắt đầu bằng việc Bộ Ngoại giao Anh mua lại một tài sản ở thủ đô vào năm 2014 và tiếp tục cho đến ngày nay trong phiên tòa lớn được mở vào tháng 7 năm 2021 bởi Tòa Tư pháp Vatican chắc chắn là thử thách lớn nhất mà Đức Thánh Cha phải đối mặt trong sứ mệnh bình thường hóa và hợp lý hóa nền kinh tế của Tòa Thánh. Vụ bê bối đã cho phép Đức Thánh Cha dần dần thực hiện kế hoạch cải cách của mình, bao gồm việc tách biệt các chức năng kinh tế khác nhau và giảm thiểu quyền tự quyết tài chính của các cơ cấu giáo triều, đặc biệt là của Phủ Quốc vụ khanh. Ngài cũng bãi bỏ nhiều đặc quyền của “các hoàng tử của Giáo hội”, thậm chí chấp nhận việc một hồng y – Angelo Becciu – bị đưa ra xét xử dân sự. Tuy nhiên, phiên tòa này đang cho thấy những giới hạn của nó: sự thiếu phương tiện của cơ quan tư pháp Vatican làm tăng nguy cơ giải quyết phiên tòa không thỏa đáng, bất kể kết quả ra sao. Kết thúc vụ án tư pháp này chắc chắn sẽ là một cái gai đối với vị Giáo hoàng tiếp theo.

7. Chuyện Trung Hoa

Đây là một trong những vấn đề gây tranh cãi nhất của triều đại của vị Giáo hoàng này. Thỏa thuận bí mật được hình thành vào năm 2018 với chính phủ Trung Quốc về việc bổ nhiệm giám mục là chủ đề bị chỉ trích rộng rãi, cả ở Rome và trong cộng đồng Công giáo Trung Quốc. Đối với nhiều người, thỏa thuận này là sự phản bội Giáo hội hầm trú Trung Quốc – những người Công giáo từ chối tuân thủ theo nhóm Công giáo “yêu nước” do Đảng Cộng sản thành lập. Canh bạc ngoại giao của Tòa thánh dưới thời Đức Phanxicô đang bị thử thách nặng nề, và chính Vatican cũng thừa nhận những khó khăn. Chỉ có sáu cuộc bổ nhiệm giám mục có kết quả kể từ năm 2018. Và sự khác biệt đã nổ ra một cách công khai vào tháng 11 năm ngoái, với việc Tòa Thánh lần đầu tiên bày tỏ sự ngạc nhiên và sững sốt sau khi bổ nhiệm một giám mục không được Rôma công nhận. Bất chấp mong muốn cá nhân của Đức Thánh Cha là giữ cho mỗi giao hảo được cởi mở, nhưng

chính sách ngoại giao của Vatican đang gặp khó khăn trong việc phá vỡ chiến lược độc đoán của Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình và việc ông từ chối sự can thiệp của ngoại quốc.

8. Nghiên cứu về dự án nữ phó tế

Trong số các dự án mở có ủy ban nghiên cứu về chức nữ phó tế được thành lập vào ngày 8 tháng 4 năm 2020. Bao gồm 10 thành viên, trong đó có 5 phụ nữ, ủy ban này được thành lập sau sự thất bại của nhóm nghiên cứu đầu tiên do Đức Thánh Cha thành lập vào năm 2016 về vấn đề này, theo yêu cầu của Liên Hiệp Quốc Tế Các Bề Trên Tổng Quyền (UISG).

Kết quả “không khả quan,” Đức Thánh Cha nhận xét vào năm 2019, lưu ý rằng không có sự nhất trí giữa các thành viên của nhóm. Theo một nguồn tin thân cận về vấn đề này, Đức Thánh Cha Phanxicô đang có ý định thực hiện một ủy ban thứ hai... Nhưng mọi việc vẫn còn chờ đợi xem Tòa thánh hành động ra sao.

9. Cải cách Giáo triều Roma

Một ngày sau tang lễ của Đức Bênêđictô XVI, ngày 6 tháng 1, một hiến pháp mới cho Giáo triều Rôma đã được công bố mà không báo trước. Trong đó, Đức Thánh Cha cải cách sâu sắc việc tổ chức giáo phận của mình để làm cho giáo phận trở thành một Giáo hội truyền giáo và đồng nghị hơn. Đức Thánh Cha đã tăng cường đáng kể vai trò của mình trong việc điều hành giáo hội – trước đây phần lớn được ủy quyền cho Đức Hồng y Đại diện của Rôma – và giờ đây dự kiến sẽ tham gia vào việc bổ nhiệm các linh mục quản xứ tại Thành phố Vĩnh cửu này. Đức Thánh Cha cũng đang thành lập hai cơ quan để chống lại việc lạm dụng trẻ vị thành niên và tăng cường minh bạch tài chính. Đối với một số nhà quan sát, Đức Thánh Cha dự định hiến pháp này sẽ biến Rome thành một giáo phận kiểu mẫu cho các giám mục khác. Nhưng cũng giống như hiến pháp cải tổ Giáo triều, cách quản lý mới này có thể mất thời gian để có hiệu lực.

10. Chuẩn bị cho Đại Năm Thánh 2025

Trong hai năm nữa, Rôma sẽ cử hành một sự kiện trọng đại được tổ chức bốn lần trong một thế kỷ: Năm Thánh 2025; Đức Thánh Cha Phanxicô đã chọn chủ đề “Những người hành hương của niềm hy vọng”. Thành phố vĩnh cửu dự kiến sẽ chứng kiến hàng triệu người Công giáo từ khắp nơi trên thế giới đổ về Vương cung thánh đường Thánh Peter qua Cửa Thánh để được hưởng ân xá đặc biệt - nghĩa là được xóa bỏ các hình phạt cho tội lỗi của họ. Việc chuẩn bị cho năm đặc biệt này đã bắt đầu, được điều phối bởi Thánh Bộ Truyền giáo. Đây sẽ là Năm Thánh thứ hai trong triều đại Đức Thánh Cha của Đức Phanxicô, sau Năm Thánh Lòng Thương Xót năm 2016, được mở rộng cho tất cả các giáo phận trên toàn thế giới.

